
KARACIÇ YARGILANMA SÜRECİNİ SABOTE EDİYOR - 8 ŞUBAT 2010

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

Erhan Türbedar, TEPAV Dış Politika Analisti

Bosnalı Sırpların savaş dönemi lideri Radovan Karaciç, Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesinde (ICTY) aleyhine görülen davayı sabote etmeye devam ediyor. Davada kendi kendini savunmak isteyen Karaciç, savunmaya ilişkin hazırlıklarını tamamlayabilmek için duruşmaların belli bir müddet ertelenmesini talep etti. 20 Ocak 2009'da ise Karaciç, Mahkeme tarafından kendine bir avukatın atanmasına ilişkin alınan kararın geçersiz sayılmasını istemişti.

Bosna-Hersek topraklarında iki soykırım suçu, insanlığa karşı suçlar ve diğer savaş suçları işlemiş olmakla itham edilen Radovan Karaciçin ICTY'deki yargılanma süreci 26 Ekim 2009 tarihinde resmen başladı. Duruşmalarının başlamasından yaklaşık bir ay önce Karaciç kendi kendini savuna hakkından yararlanmayı istemiş ve bu konuda hazırlığını yapabilmek için 10 aylık bir süre talebinde bulunmuştu. Ancak Mahkeme duruşmaları Karaciçin gıyabında başlattı. 5 Kasım 2009'da ise ICTY Karaciçe bir avukatın atanmasını kararlaştırıp, söz konusu avukatın hazırlığını yapabilmesi için duruşmaları 1 Mart 2010 tarihine kadar erteledi.

Normal koşullarda ICTYnin 2010 yılına kadar kapatılması gerekiyordu. Bu mahkemede Sırpların adil olarak yargılanmadığını ileri süren ve BM Güvenlik Konseyinde veto hakkına sahip Rusya Federasyonu uzun süre ICTYnin görev süresinin uzatılmasına karşı çıktı. Bu yüzden Karaciç hüküm giymeden mahkemenin kapatılabileceğini ümit ederek yargılanma sürecini elinden geldiğince boykot etmeye çalıştı. Ancak, Güvenlik Konseyi 16 Aralık 2009 tarihli kararıyla, Eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesinin çalışma süresini 2012 yılının sonuna kadar uzatmayı başardı.

Uzmanlar yaklaşık üç yıllık süre içinde Karaciçin yargılanmasının tamamlanabileceğini düşünüyor. Buna gerekçe olarak, ICTYnin geçmişe kıyasla çok daha tecrübeli olduğu ve Karaciçe karşı kullanabilecek çok fazla delilin bulunduğu hususları ileri sürülüyor. Nitekim medya kaynaklarında yer alan bilgilere göre, Karaciçe karşı 1,1 milyon üzerinde yazılı sayfa, 45 bin üzerinde doküman ve birkaç bin ses ile görüntü kaydı delil olarak kullanılacak. Aynı zamanda 400 üzerinde kişi Karaciçe karşı tanıklık yapacak. Karaciç ise kendisinin aleyhine olan bu hacimli deliller dosyasından istifade etmek suretiyle, yargılanma sürecinin daha fazla uzamasına çaba sarf ediyor.

ICTYnin statüsünün 21. maddesinin 4/b fıkrasında, sanığa savunmasını hazırlaması için yeterince sürenin tanınması gerektiğine ilişkin güvence veriliyor. Nitekim söz konusu mahkeme, sanıkların adil yargılanma hakkına tam olarak saygı gösterilmesine özen göstermeye çalışıyor. Karaciç ise, yargılanma sürecinden sonucun alınamaması ümidiyle, yaklaşık 20 hukukçudan aldığı danışmanlık hizmetiyle, kendisine tanınan hakları olabildiğince kötüye kullanıyor.

Bütün bunların paralelinde Karaciç, uluslararası kamuoyunun dikkatlerini işin özünden, yani kendisine yöneltile suçlamalardan uzak tutmaya çalışıyor. Bu çerçevede, Amerikalı diplomat Richard Holbrooke ile 1996 yılında bir anlaşmaya vardığını ve bu anlaşma gereğince ICTYde yargılanamayacağı yönündeki iddiasını sürekli gündemde tutuyor. Bu konuda Ekim 2009da bir adım ileriye giden Karaciç, BM Güvenlik Konseyinden, kendisinin ICTYde yargılanamayacağına dair bir karar almasını bile istemişti.

20 Ağustos 2009da Financial Times gazetesinde yayımlanan bir demecinde ise Karaciç, Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyetinin dağılmasından dolayı Batılıları suçlamıştı. Muhtemelen savunması boyunca da Karaciç, Bosna halkının savaştan önce barış ve hoşgörü ortamında yaşadığını, ancak Batılı güçlerin Bosnanın farklı etnik topluluklarını birbirine düşürdüğü yönündeki söylemini sürdürecektir. Bu tür söylemlere Karaciç, Bosnada yaşanan olayların soykırım olarak nitelenemeyeceğini ortaya koymaya çalışıyor. Ancak, 13 yıllık gizlenmesi boyunca kimlik değiştirmede profesyonelleşen Karaciç, Bosna savaşına ilişkin kanıtlanan bazı gerçekleri değiştiremeyecektir.

Kaynak/Source: